

UCHWAŁA NR LXI/1247/24
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 29 stycznia 2024 r.

w sprawie wyrażenia stanowiska związanego z apelami dotyczącymi wydłużenia terminów eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw stałych.

Na podstawie § 16 ust. 2 Statutu Województwa Wielkopolskiego, którego tekst jednolity został ogłoszony obwieszczeniem Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 29 października 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Wielk. z 2018 r. poz. 8635) w zw. z art. 96 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54), Sejmik Województwa Wielkopolskiego uchwala, co następuje:

§ 1.

Wyraża się stanowisko w sprawie apelów: Rady Gminy Babiak, Rady Miejskiej Gminy Chocz, Rady Gminy Chodów, Rady Gminy Chrzypsko Wielkie, Rady Miejskiej w Czempiniu, Rady Miasta i Gminy Czarniejewo, Rady Gminy Damasławek, Rady Miasta i Gminy Dolsk, Rady Gminy w Doruchowie, Rady Gminy Godziesze Wielkie, Rady Miejskiej w Grodzisku Wielkopolskim, Rady Miejskiej w Krobi, Rady Gminy Krzemieniewo, Rady Miejskiej w Książu Wielkopolskim, Rady Miejskiej w Krzyżu Wielkopolskim, Rady Gminy Kuślin, Rady Gminy Lubasz, Rady Miasta i Gminy Margonin, Rady Miasta i Gminy Miasteczko Krajeńskie, Rady Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce, Rady Gminy i Miasta Odolanów, Rady Miejskiej w Ostrorogu, Rady Gminy Ostrowite, Rady Gminy Perzów, Rady Gminy Piaski, Rady Miejskiej w Pogorzeli, Rady Gminy Przygodzice, Rady Gminy Siedlec, Rady Miejskiej Gminy Skoki, Rady Miasta Słupcy, Rady Miejskiej w Stawiszynie, Rady Gminy Strzałkowo, Rady Miejskiej w Sulmierzycach, Rady Gminy Święcichowa, Rady Miejskiej Trzcianki, Rady Gminy Wapno, Rady Gminy Wągrowiec, Rady Miejskiej w Wieleniu, Rady Gminy Wierzbiniek, Rady Gminy Wijewo, Rady Miejskie w Witkowie, Rady Gminy Władysławów, Rady Miejskiej Zagórowa, Rady Miejskiej Zbąszynia, Rady Powiatu Grodzkiego oraz Rady Powiatu Gostyńskiego, dotyczących wydłużenia terminów eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw określonych w uchwale Nr XXXIX/941/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. Urz. Woj. Wielk. poz. 8807 z późn. zm.). Treść stanowiska stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2.

Uchwałę wraz z uzasadnieniem doręcza się:

- 1) Przewodniczącemu Rady Gminy Babiak,
- 2) Przewodniczącemu Rady Miejskiej Gminy Chocz,
- 3) Przewodniczącemu Rady Gminy Chodów,
- 4) Przewodniczącemu Rady Gminy Chrzypsko Wielkie,
- 5) Przewodniczącemu Rady Miejskiej w Czempiniu,
- 6) Przewodniczącemu Rady Miasta i Gminy Czarniejewo,
- 7) Przewodniczącemu Rady Miasta i Gminy Dolsk,
- 8) Przewodniczącemu Rady Gminy Damasławek,
- 9) Przewodniczącemu Rady Gminy w Doruchowie,
- 10) Przewodniczącemu Rady Gminy Godziesze Wielkie,
- 11) Przewodniczącemu Rady Miejskiej w Grodzisku Wielkopolskim,
- 12) Przewodniczącemu Rady Miejskiej w Krobi,
- 13) Przewodniczącemu Rady Gminy Krzemieniewo,

- 14) Przewodniczącemu Rady Miejskiej w Książu Wielkopolskim,
- 15) Przewodniczącemu Rady Miejskiej w Krzyżu Wielkopolskim,
- 16) Przewodniczącemu Rady Gminy Kuślin,
- 17) Przewodniczącemu Rady Gminy Lubasz,
- 18) Przewodniczącemu Rady Miasta i Gminy Margonin,
- 19) Przewodniczącemu Rady Miasta i Gminy Miasteczko Krajeńskie,
- 20) Przewodniczącemu Rady Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce,
- 21) Przewodniczącemu Rady Gminy i Miasta Odolanów,
- 22) Przewodniczącemu Rady Miejskiej w Ostrorogu,
- 23) Przewodniczącemu Rady Gminy Ostrowite,
- 24) Przewodniczącemu Rady Gminy Perzów,
- 25) Przewodniczącemu Rady Gminy Piaski,
- 26) Przewodniczącemu Rady Miejskiej w Pogorzeli,
- 27) Przewodniczącemu Rady Gminy Przygodzice,
- 28) Przewodniczącemu Rady Gminy Siedlec,
- 29) Przewodniczącemu Rady Miejskiej Gminy Skoki,
- 30) Przewodniczącemu Rady Miasta Słupcy,
- 31) Przewodniczącemu Rady Miejskiej w Stawiszynie,
- 32) Przewodniczącemu Rady Gminy Strzałkowo,
- 33) Przewodniczącemu Rady Miejskiej w Sulmierzycach,
- 34) Przewodniczącemu Rady Gminy Świącichowa,
- 35) Przewodniczącemu Rady Miejskiej Trzcianki,
- 36) Przewodniczącemu Rady Gminy Wapno,
- 37) Przewodniczącemu Rady Gminy Wągrowiec,
- 38) Przewodniczącemu Rady Miejskiej w Wieleniu,
- 39) Przewodniczącemu Rady Gminy Wierzbinek,
- 40) Przewodniczącemu Rady Gminy Wijewo,
- 41) Przewodniczącemu Rady Miejskiej w Witkowie,
- 42) Przewodniczącemu Rady Gminy Władysławów,
- 43) Przewodniczącemu Rady Miejskiej Zagórowa,
- 44) Przewodniczącemu Rady Miejskiej Zbąszynia,
- 45) Przewodniczącemu Rady Powiatu Grodziskiego,
- 46) Przewodniczącemu Rady Powiatu Gostyńskiego.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wiceprzewodnicząca
Sejmiku Województwa Wielkopolskiego

Agnieszka Grzechowiak

Instrumentem wkomponowanym w przepisy ochrony środowiska, celem stworzenia lepszych możliwości poprawy jakości powietrza na szczeblu wojewódzkim i lokalnym, jest tzw. „uchwała antysmogowa”. Zgodnie z art. 96 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska sejmik województwa może, w drodze uchwały, w celu zapobieżenia negatywnemu oddziaływaniu na zdrowie ludzi lub na środowisko, wprowadzić ograniczenia lub zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

W związku z powyższym Sejmik Województwa Wielkopolskiego przyjął uchwałę Nr XXXIX/941/17 z dnia 18 grudnia 2021 r. w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

W przedmiotowej uchwale wskazano m.in. maksymalne terminy eksploatacji urządzeń oddanych do użytkowania przed dniem wejścia w życie uchwały (1 maja 2018 r.), niespełniających wymagań w zakresie sprawności cieplnej i emisji zanieczyszczeń.

Rada Gminy Babiak, Rada Miejska Gminy Chocz, Rada Gminy Chodów, Rada Gminy Chrzypsko Wielkie, Rada Miejska w Czempiniu, Rada Miasta i Gminy Czarniejewo, Rady Gminy Damasławek, Rada Miasta i Gminy Dolsk, Rada Gminy w Doruchowie, Rada Gminy Godziesze Wielkie, Rada Miejska w Grodzisku Wielkopolskim, Rada Miejska w Krobi, Rada Gminy Krzemieniewo, Rada Miejska w Książu Wielkopolskim, Rada Miejska w Krzyżu Wielkopolskim, Rada Gminy Kuślin, Rada Gminy Lubasz, Rada Miasta i Gminy Margonin, Rada Miasta i Gminy Miasteczko Krajeńskie, Rada Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce, Rada Gminy i Miasta Odolanów, Rada Miejska w Ostrorogu, Rada Gminy Ostrowite, Rada Gminy Perzów, Rada Gminy Piaski, Rada Miejska w Pogorzeli, Rada Gminy Przygodzice, Rada Gminy Siedlec, Rada Miejska Gminy Skoki, Rada Miasta Słupcy, Rada Miejska w Stawiszynie, Rada Gminy Strzałkowo, Rada Miejska w Sulmierzycach, Rada Gminy Święcichowa, Rada Miejska Trzcianki, Rada Gminy Wapno, Rada Gminy Wągrowiec, Rada Miejska w Wieleniu, Rada Gminy Wierzbinek, Rada Gminy Wijewo, Rada Miejska w Witkowie, Rada Gminy Władysławów, Rada Miejska Zagórowa, Rada Miejska Zbąszynia, Rada Powiatu Grodzkiego oraz Rada Powiatu Gostyńskiego wystosowali apele o prolongatę ww. terminów. W przedmiotowych apelach powołano się m.in. na niestabilną sytuację ekonomiczną i polityczną oraz zaburzenia na rynku paliw, a także na nieposiadanie przez mieszkańców środków na wymianę starych urządzeń.

Należy jednak podkreślić, że sformułowania zawarte w apelach są bardzo ogólne i nie zostały poparte żadnymi dokumentami (analizami), w świetle których zasadne byłoby dokonanie zmiany przywołanej uchwały Sejmiku Województwa Wielkopolskiego. Aktualnie nie planuje się wprowadzenia zmian zapisów uchwał antysmogowych obowiązujących na terenie województwa wielkopolskiego. Samorząd Województwa Wielkopolskiego systematycznie realizuje wszystkie zadania strategiczne związane z regionalnym zarządzaniem jakością powietrza i opóźnienie procesu wymiany starych kotłów na paliwo stałe w sposób istotny spowolni podejmowane od lat działania na rzecz poprawy jakości powietrza. Tym samym istnieje poważne ryzyko, że dotychczasowe starania włożone w realizację działań zmierzających do poprawy jakości powietrza nie przyniosą założonego celu. Potrzeba przyjęcia uchwał antysmogowych wynika przede wszystkim z troski o zdrowie i życie Wielkopolan, zwłaszcza tych, na których zanieczyszczone powietrze wywiera największy wpływ, czyli dzieci i osób starszych, a także kobiet w ciąży i osób o słabszej odporności. Drobnocząsteczkowy pył powoduje bowiem liczne choroby związane m.in. z układem oddechowym, krążeniowym i odpornościowym, a benzo(a)piren jest silnie rakotwórczym węglowodorem. Przy wsparciu pozostałych instrumentów służących ochronie powietrza w Wielkopolsce, sukcesywnie jego jakość się poprawia. W tym miejscu należy zaznaczyć, że oprócz uchwał antysmogowych, najważniejszymi regionalnymi dokumentami strategicznymi są programy ochrony powietrza, które wskazują najpilniejsze działania, jakie muszą podjąć samorządy w celu dotrzymania poziomów dopuszczalnych (pyłu PM₁₀ i PM_{2,5}) i docelowych (benzo(a)pirenu) - szkodliwych substancji w powietrzu. Bez skutecznej, terminowej realizacji zapisów uchwał antysmogowych nie będzie możliwe osiągnięcie efektów ekologicznych założonych w programach ochrony powietrza. W związku z tym należy nadmienić, że działania określone w każdym z tych dokumentów muszą być spójne zarówno co do zakresów, jak

również okresów ich realizacji, dla zagwarantowania uzyskania oczekiwanych efektów w postaci poprawy jakości powietrza w Polsce.

Należy również zauważyć, że 22 lutego 2018 r. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej stwierdził, że Polska naruszyła unijne prawo w dziedzinie jakości powietrza, a dopuszczalne stężenia PM10 były przekraczane w sposób ciągły. Tak więc konieczne jest zrealizowanie postanowień zawartych w uchwałach antysmogowych zgodnie z harmonogramem. Wymaga również podkreślenia fakt, że wszystkie uchwały antysmogowe zostały podjęte i ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego jeszcze w roku 2017, zatem zapisy dotyczące okresów dostosowawczych są znane już od prawie 6 lat. Ponadto, Samorząd Województwa Wielkopolskiego, od roku 2017 systematycznie prowadzi kampanie informacyjne dotyczące problematyki jakości powietrza, w których zwraca uwagę na określone w uchwałach antysmogowych terminy obowiązkowej wymiany poszczególnych urządzeń grzewczych. W przypadku przedstawienia przez samorządy gmin i powiatów przeszkód popartych formalnymi i merytorycznymi przesłankami (np. wyniki ankiet, badań lub ekspertyz) zostaną one poddane analizie przez "Zespół do sprawy wprowadzenia ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw", celem wypracowania rekomendacji i wniosków dla Zarządu Województwa Wielkopolskiego.

Uzasadnienie do uchwały Nr LXI/1247/24
Sejmiku Województwa Wielkopolskiego
z dnia 29 stycznia 2024 r.

W myśl § 16 ust. 2 Statutu Województwa Wielkopolskiego, którego tekst jednolity został ogłoszony obwieszczeniem Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 29 października 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Wielk. z 2018 r. poz. 8635), w sprawach, w których Sejmik nie realizuje swoich uprawnień stanowiących może wyrażać opinie, podejmować apele i zajmować stanowiska w formie uchwały.

W tej sytuacji podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.